

Transboundary cooperation for the conservation of Lake Doiran

Wetlands are vulnerable to human and climatic effects. Lake Doiran is no exception. Within the last 20 years, the principal problems of the lake have included: a marked drop in the water level and changes to the hydrologic conditions within the region; receding of the lakeshore, accompanied by the degradation of littoral communities; water pollution, followed by marked eutrophication; reduction in biological diversity; collapse in the local tourist economy and in the local fisheries industry.

Considering that Lake Doiran straddles the border of Greece and the Former Yugoslav Republic of Macedonia, it goes without saying that any attempt to improve the status of the lake will require bilateral cooperation. This was the challenge faced by the private non profit organisation Greek Biotope / Wetland Centre (EKBY) and the non-governmental organisation Society for the Investigation and Conservation of Biodiversity and the Sustainable Development of Natural Ecosystems (BIOECO). The two organisations, in making a first attempt at bilateral cooperation, are carrying out a joint two-year project entitled "Assessment of the Degree of Expression of the Functions and Values of the Transboundary Lake Doiran". The project started in November 2003 and is funded by the Hellenic Ministry of Foreign Affairs within the framework of the Bilateral Development Aid Programme, in accordance with the criteria of the OECD Development Aid Committee (DAC/OECD).

The overall goal of the project is to strengthen the bilateral cooperation for the restoration of Lake Doiran, for the benefit of the environment and the welfare of both local communities. This will be done through the following actions:

- Gathering of environmental and socioeconomic information for the lake and its watershed. Production of a report on the current situation of the lake;
- Estimation of the lake's water balance with the use of a hydrologic modeling system;
- Assessment of the lake's functions and the values for man and identification of ways to restore them;
- Organisation of a bilateral workshop on the sustainable management of water resources;
- Organisation of a consultation meeting;
- Production of an interpretation plan for the broader area of the lake;
- Publicising project results.

The strengthening of bilateral collaboration is being promoted through the setting up of a Project Committee, with participants from each country, in order to provide project oversight, review project reports, and promote proposed solutions to the local and national bodies, which oversee the management of transboundary waters within each country. Members of the Project Committee include scientists, representatives of the national governmental sector and local representatives.

Texts Συγγραφή κειμένων **Τέκστ**
BIOECO - Svetozar Petkovski, Vesna Sidorovska, Darrell Smith
EKBY - Elena Mihalatou

Editor Επέδειος Έκδοσης **Λεκτόρ**
EKBY - Chrysoula Liotta
BIOECO - Vesna Sidorovska

Photographs Φωτογραφίες **Στοιχία**
Photo archive: BIOECO & Courtesy of the Doiran Local Community
Photo archive: EKBY / Sotiris Milionis

Design Σχεδιασμός **Διζάιν**
Colibri Ltd.

Thessaloniki, Greece 2004 Θεσσαλονίκη 2004 Солун, Република Гърция, 2004

 THE GOULANDRIS NATURAL HISTORY MUSEUM
GREEK BIOTOPES/WETLAND CENTRE
 THE SOCIETY FOR THE INVESTIGATION AND CONSERVATION OF BIODIVERSITY
AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF NATURAL ECOSYSTEMS

Funded by THE HELLENIC MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS - HELLENIC INTERNATIONAL
DEVELOPMENT COOPERATION DEPARTMENT (HELLENIC AID)

Διασυνοριακή συνεργασία για τη διατήρηση της Λίμνης Δοϊράνης
Transboundary cooperation for the conservation of Lake Doiran
Прекугранича соработка за заштита на Дојранското Езеро

Прекугранича соработка за заштита на Дојранското Езеро

Копнените води со своите биолошки заедници се многу чувствителни на влијанието на човекот и на климатските промени. Во таа смисла и Дојранското Езеро не е исклучок. Во изминатите 20-тина години, основните проблеми со кои се соочува езерото се: значително опаѓање на нивото на водата со изразено влијание врз хидрологиските услови во регионот; повлекување на бреговата линија на Езерото, пропратено со деградација на лitorалните заедници; загадување на водата, манифестирано преку агломерација на еутрофикација; редукција на биолошката разновидност; колапс на локалниот туризам и риболовното стопанство.

Земајќи во предвид фактот дека границата помеѓу Република Гърција и Република Македонија поминува и преку Дојранското Езеро, многу е ясно дека за било каква акција за подобрување на состојбата на езерото, неопходна е билатерална соработка. Тоа претставува мотив и предизвик со кој се соочува приватната, непрофитна организација "Гуландриз Природонаучен музеј, Грчки центар за водни биотопи" (EKBY) и невладината организација "Друштво за прочување и заштита на биодиверзитетот и одржливиот развој на природните екосистеми" (BIOECO). Двете организации, правејќи го првото обид за билатерална соработка, предложија заеднички двогодишен проект под наслов "Проџекти за природните и економски вредности на Дојранското Езеро". Проектот започна со реализација во ноември 2003 година, финансиски поддржан од Грчкото Министерство за надворешни работи, во рамките на Програмата за билатерална поддршка, а во согласност со критериите на Комитетот за поддршка на развој (ДАЦ/ОЕЦД).

Неговата основна цел е да се зајакне билатералната соработка, во функција на ревитализација на Дојранското Езеро, со цел да се заштити животната средина и да се постигне економски напредок на локалните заедници од двете страни на езерото. Реализацијата на Проектот ќе се одвива преку следниве активи:

- Приирање и синтеза на податоци за езерото и неговото сливно подрачје од еколошки и социо-економски аспекти, што ќе биде искористено за изработка на извештај за сегашната состојба со Езерото;
- Проценка на езерскиот воден билиан, со помош на систем на хидролошки модели;
- Проценка на природните вредности и економски потенцијали на езерото и идентификација на начините за низно повторно заживување;
- Организирање на билатерална работилница (семинар) за одржливо користење на водните ресурси;
- Организирање на консултативни состаноци;
- Изработка на План за управување со пошироката област на Езерото;
- Публикување на резултатите од Проектот.

Јакнењето и унапредувањето на билатералната соработка ќе се реализира преку формирање на Проектен Комитет, во кој ќе бидат вклучени членови од двете земји. Основната функција на овој Комитет е да обезбеди надзор на Проектот, рецензија на подготвените извештаи и промовирање на предлог мерките пред локалните и државните органи и тела, кои се задолжени за управувањето со прекуграничните води во двете земји. Членовите на Комитетот ќе бидат од редот на научните работници, претставници на владиниот сектор и локалните самоуправи.

Διασυνοριακή συνεργασία για τη διατήρηση της Λίμνης Δοϊράνης

Οι υγρότοποι επηρεάζονται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες και τις κλιματικές αλλαγές. Η λίμνη Δοϊράνη δεν αποτελεί εξαίρεση. Τα τελευταία 20 χρόνια, τα κύρια προβλήματα της λίμνης περιλαμβάνουν:

- Μεγάλη μείωση της στάθμης του νερού και αλλαγή των υδρολογικών συνθηκών της ευρύτερης περιοχής.
- Υποχύρωψη της οχύτης της λίμνης και υποβάθμιση των παρόχθιων κοινοτήτων.
- Εισροή ρύπων και επιτάχυνση του ευρφοσμού.
- Υποβάθμιση των ύδρων φυσικού τοπίου.
- Μείωση της βιοποικιλότητας.
- Κατάρρευση της τοπικής τουριστικής οικονομίας.
- Δραστική μείωση των αλιευμάτων.

Καθώς η λίμνη Δοϊράνη βρίσκεται στα σύνορα δύο χωρών, της Ελλάδας και της ΠΓΔΜ, είναι αυτονότητά της κάθε προσπέλευση να βελτιωθεί η κατάσταση στη λίμνη απαιτεί διμερή συνεργασία. Αυτή ήταν και η πρόκληση για την ΕΚΒΥ και την Μη Κρατική Οργάνωση για τη Μελέτη και τη Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και την Αειφόρο Ανάπτυξη των Φυσικών Οικοσυστημάτων- BIOECO, που ενισχύουν μια πρώτη προσπέλευση διμερούς συνεργασίας και υλοποιούν ένα διετές έργο με τίτλο «Αξιολόγηση των λεπτούργων και εξόντων της διασυνοριακής λίμνης Δοϊράνης». Το έργο ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2003 και χρηματοδοτείται από την Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδας, στο πλαίσιο του Προγράμματος Διμερούς Αναπτυξιακής Βοήθειας (DAC).

Σκοπός του έργου είναι να ενδυναμώσει τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών για την αποκατάσταση της Δοϊράνης προς όφελος του περιβάλλοντος και της ευημερίας των τοπικών κοινωνιών. Αυτό θα επιτευχθεί με τις εξής δράσεις:

- Συλλογή πληροφοριών για το περιβάλλον και τις κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες στη λίμνη και στη λεκάνη απορροής της και σύνταξη σχετικής έκθεσης;
- Εκτίμηση του υδατικού ισοζυγίου της λίμνης, με τη χρήση υδρολογικού συστήματος προσσομίωσης.
- Αξιολόγηση των λεπτούργων της λίμνης και των αξιών της για τον άνθρωπο και αναγνώριση μέρων αποκατάστασής τους.
- Οργάνωση διμερούς συνάπτησης εργασίας για την αειφορική διαχείριση των υδάτων πόρων.
- Οργάνωση συνάπτησης διαβούλευσης.
- Παραγωγή σχεδίου ερμηνείας περιβάλλοντος για την ευρύτερη περιοχή της λίμνης.
- Διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου.

Η ενδυνάμωση της διμερούς συνεργασίας προωθείται με τη δημιουργία της Επιτροπής Έργου στην οποία συμμετέχουν επιπλέον, εκπρόσωποι τομέων της δημόσιας διοίκησης και των τοπικών αρχών από τις δύο χώρες. Η Επιτροπή Έργου επιβλέπει την πορεία των δράσεων και προωθεί την προτεινόμενα μέτρα στις αρμόδιες τοπικές και κεντρικές υπηρεσίες που είναι σχετικές με τη διαχείριση των διασυνοριακών υδάτων στις δύο χώρες.